

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Tytuł	<i>Demografia społeczna i polityka ludnościowa</i>
Tytuł w jęz. ang.	<i>Social demography and population-related policy</i>

Status przedmiotu	obowiązkowy dla:
	do wyboru dla: doktorantów ścieżki nauki o polityce i administracji oraz wszystkich pozostałych doktorantów SzD SGH

Autor/autorzy sylabusa:	Zespół :	koordynator: dr hab. Wiktoria Wróblewska, prof. SGH
		członek zespołu: dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak, prof. SGH
		członek zespołu: dr Anita Abramowska-Kmon
		członek zespołu: dr Paweł Strzelecki
		członek zespołu: dr Katarzyna Kocot-Górecka
		członek zespołu: dr Izabela Grabowska
		członek zespołu: dr Joanna Rutecka-Góra

Sygnatura przedmiotu:

Część A

1. Syntetyczna charakterystyka przedmiotu (główne hasła – około 400 znaków):

Celem zajęć jest dostarczenie młodym naukowcom podstaw metodologicznych i teoretycznych oraz narzędzi analitycznych do prowadzenia wysokiej jakości badań interdyscyplinarnych z wykorzystaniem demografii społecznej i polityk ludnościowych w perspektywie dynamicznie zmieniającego się otoczenia. W ramach zajęć analizowane będą podstawowe nurty teoretyczne w demografii, zachodzące przeobrażenia procesów reprodukcji ludności i ich składowych, perspektywy dalszego rozwoju tych procesów oraz wynikające stąd wyzwania dla różnych polityk społecznych. Dyskutowane będzie także zróżnicowanie terytorialne procesów demograficznych, ich uwarunkowania i konsekwencje społeczne oraz nowe kierunki badań i pomiaru. Główny nacisk położony jest na *population-related policy* czyli wzajemne oddziaływanie i powiązanie procesów demograficznych (urodzenie dziecka, edukacja, migracja, małżeństwo, zdrowie, praca zawodowa, zgon) oraz polityk społecznych w kontekście przemian społecznych i ekonomicznych.

2. Słowa kluczowe (3 – 6 słów):

Procesy demograficzne, pomiar i analiza powiązań, polityka społeczna, polityka ludnościowa

Część B		
Przedmiotowe efekty uczenia się		Powiązanie z efektami uczenia się dla SzD
Wiedza (liczba efektów od 2 do 5)		
W.1	Zna i rozumie teoretyczne i metodologiczne podstawy opisu i pomiaru procesów ludnościowych oraz wybrane teorie demograficzne.	P8S_WG
W.2	Wie, jakie są główne kierunki zmian demograficznych i zna ich zróżnicowanie, uwarunkowania i konsekwencje społeczne oraz wyzwania dla polityki społecznej.	P8S_WG
W.3	Zna i rozumie wzajemne powiązania procesów demograficznych z działaniami polityki społecznej i ludnościowej, w tym: rodzinnej, migracyjnej, zdrowotnej, edukacyjnej, zabezpieczenia społecznego.	P8S_WG
Umiejętności (liczba efektów od 2 do 5)		
U.1	Umie analizować parametry modeli reprodukcji ludności i oceniać długookresowe skutki społeczne zmian demograficznych.	P8S_UW
U.2	Potrafi umiejętnie dobrać, wyznaczyć i interpretować wskaźniki demograficzne oraz inne nowe miary istotne dla polityki społecznej.	P8S_UW
U.3	Umie wykorzystać ogólnodostępne źródła danych o procesach demograficznych i ocenić ich jakość.	P8S_UK
U.4.	Potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, ocenić powiązanie procesów demograficznych z polityką społeczną oraz skuteczność zastosowanych programów polityki ludnościowej.	P8S_UK
Kompetencje społeczne (liczba efektów od 1 do 3)		
K.1	Zna i ocenia krytycznie źródła danych stosowanych w analizach demograficznych w pracy własnej oraz innych.	P8S_KK
K.2	Rozumie rolę procesów demograficznych w procesach rozwoju i działaniach polityk społecznych.	P8S_KR
K.3	Zajmuje stanowisko w debacie publicznej związanej ze zmianami demograficznymi, odwołując się do ustaleń naukowych.	P8S_KR

Część C	
Semestralny plan zajęć:	
1. Podstawowe pojęcia. Źródła danych i pomiar w demografii. Podstawy metodologiczne analiz demograficznych.	
2. Główne nurty teoretyczne w demografii. Demograficzne teorie reprodukcji populacji i jej komponentów (płodności, umieralności i migracji)	

3. Zróżnicowanie społeczne i terytorialne procesów demograficznych – pomiar i wyzwania dla różnych polityk
4. Przewidywane zmiany w liczbie i strukturze ludności oraz ich społeczno-ekonomiczne konsekwencje.
5. Zasady konstrukcji tablic trwania życia, ich rozszerzenia i aplikacje nowych miar dla polityki społecznej.
6. Demografia zdrowia i zdrowie jako czynnik rozwoju społeczno-ekonomicznego. Globalne obciążenie chorobami i konsekwencje długowieczności.
7. Rola systemu ochrony zdrowia i polityki zdrowotnej – zgony możliwe do uniknięcia.
8. Demografia rodziny – związki, płodność, gospodarstwa domowe. Konsekwencje długotrwałej niskiej płodności.
9. Polityka rodzinna wobec zmiany demograficznej, zmian na rynku pracy i zmian kulturowych.
10. Rodzina a rynek pracy. Polityka zatrudnienia w warunkach zmiany demograficznej.
11. Polityka edukacyjna w warunkach zmiany demograficznej.
12. Metody analizy procesów migracyjnych i polityka migracyjna.
13. Polityka zabezpieczenia społecznego i polityka senioralna w warunkach zmiany demograficznej.
14. Polityka ludnościowa – skuteczność i efektywność. Metody ewaluacji programów polityki ludnościowej.
15. Finansowanie konsumpcji w ujęciu pokoleniowym – rola transferów publicznych i prywatnych.
<p>Literatura podstawowa (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preston S.H., Heuveline P., Guillot M., 2008, <i>Demography: Measuring and Modelling Population Processes</i>, Blackwell Publishing, Oxford. 2. Caselli G., Vallin J., Wunsch G., 2005, <i>Demography: Analysis and Synthesis</i>, 3. John May, 2006, <i>Population Policy</i>, w: D.L. Poston, M. Micklin (eds.), <i>Handbook of Population</i>, 827 - 852. 4. United Nations, 2013, <i>The National Transfers Accounts Manual, Measuring and Analysing Generational Economy</i>. New York 5. <i>The 2018 Ageing Report. Economic and budgetary projections for the 28 EU Member States (2013-2060)</i>, European Economy 2017 6. <i>World Population Prospects, The 2017 Revision</i>, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, United Nations, New York 7. <i>World Population Policies 2015</i>, United Nations, New York, 2018 8. W.Wróblewska, <i>Sumaryczne miary stanu zdrowia populacji</i>, <i>Studia Demograficzne</i> 1, 2008. 9. W.Wróblewska, <i>Zdrowie i nierówności społeczne w zdrowiu</i>, w: <i>Statystyka społeczna</i>, T.Panek (red.), PWE 2014
<p>Literatura uzupełniająca (jeśli wybrane fragmenty publikacji zwartych, to wskazane podanie rozdziałów, ew. stron):</p> <p>Kocot-Górecka K., 2017, <i>Kulturowe role płci a zmiany dzietności</i>, w: A. Górny, P. Kaczmarczyk, M. Lesińska (red), <i>Transformacje. Przewodnik po zmianach społeczno-ekonomicznych w Polsce</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa, 43-50.</p> <p>Kotowska I.E., 2016, <i>Polityka rodzinna – zmiany w czasie i zróżnicowanie między krajami</i>, w: A. Górny, P. Kaczmarczyk, M. Lesińska (red), <i>Transformacje. Przewodnik po zmianach społeczno-ekonomicznych w Polsce</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa, 51-61.</p> <p>Oláh L.Sz., I.E. Kotowska and R. Richter, 2018, <i>The New Roles of Men and Women and Implications for Families and Societies</i>, w: G. Doblhammer, J. Gumà (Eds.) <i>A Demographic Perspective on Gender, Family and Health in Europe</i>, Springer, 41-64.</p> <p>Dodatkowa literatura (artykuły, raporty, rozdziały książek, <i>working papers</i>) będzie podawana w czasie zajęć.</p>

Część D	
Forma zajęć:	Wymiar zajęć w godz.:
Ogółem godzin <i>w tym:</i>	30
Konwersatorium	20
Laboratorium	10
Elementy oceny końcowej (ogółem 100%), w tym:	
Egzamin	50%
Referat/ Prezentacja	50%
Liczba punktów ECTS	3

Część E
Metody dydaktyczne (nauczania) stosowane przez prowadzącego
<p>M. 2. wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych M.3.wykład konwersatoryjny (z <i>aktywnością doktorantów</i>) M.13 prezentacja – dla konwersatorium</p>

Część F
Metody weryfikacji (sprawdziany) osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia
<p>W.1 egzamin pisemny W.8 prezentacja (<i>wzajemna krytyczna ocena badań przez słuchaczy</i>)</p>